

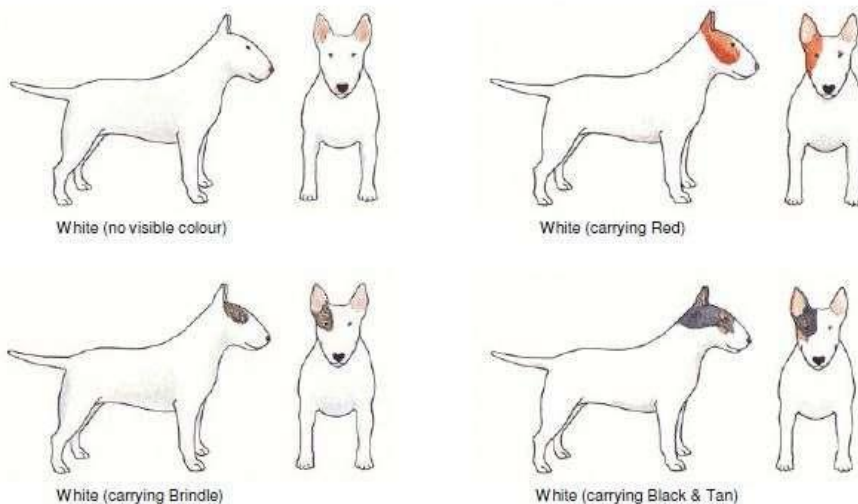
BULTERIER IN NJEGOVA BARVNA PALETA

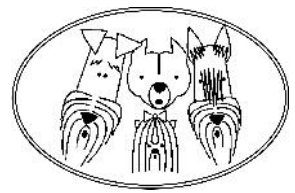
Bulterierja (v nadaljevanju BT) ve ina pozna in povezuje z njegovo »originalno« barvo, torej kot belega kavalirja, ki ga je s križanjem belega angleškega terierja in dalmatinca, v mle no beli barvi, osnoval njegov uradni iznajditelj James Hinks. V tem lanku pa bi vam želela predstaviti tisto drugo plat pasme in pokazati to raznovrstno ter pestro barvno paleto ter nekaj zanimivosti povezanih z njo.

Na za etku lahko na grobo razdelimo BT v dve ve ji skupini in sicer na bele in barvne. Pri barvnih pa še na dve podskupini in sicer barvni z belinami, ki se nahajajo na glavi, vratu, prsih, spodnji liniji, šapah in na konici repa. Poznamo pa tudi tako imenovane solide, ki so skoraj v celoti barvni. Torej pri njih se beline sicer pojavljajo a v zelo majhnem obsegu, ponavadi le na prsih ali šapah. Zanimivo je, da takšne barvne variacije, ki jih bomo поблиžje spoznali nižje, ustvarjajo le trije razli ni geni. Le-ti vplivajo na obseg bele barve, barvno bazo dlake in tigrasti vzorec. Barvna baza je lahko bodisi rde a bodisi rna na rde i podlagi, tigrasti vzorec pa se pojavi na barvni podlagi ni pa nujno, da sploh se. Rezultat delovanja genov je 9 barvnih razli ic in sicer:

* Bela

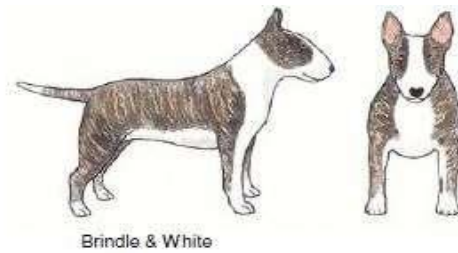
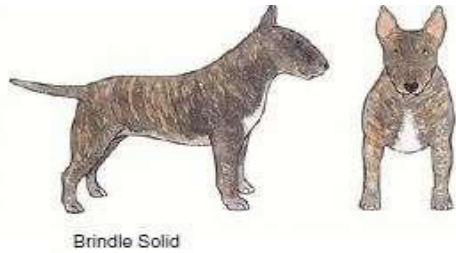
Kot vidimo na slikah, se beli BT pojavlja ali kot popolnoma bel brez oznak, pri emer je potrebno poudariti, da tudi ta ni albin. Bela dlaka namre prepre uje ponavadi barvnim pikam na telesu, da bi postale vidne. O itna je tudi dobra pigmentacija o i, usten in smr ka. BT, ki niso povsem beli po pravilih nosijo barvo le na glavi, bodisi na ušesih ali na širšem predelu okoli o i. Redko kdaj smo pri a druga ni obarvanosti glave. Drugje na telesu barvna obmo ja niso zaželjena. Obarvanost po glavi lahko nastopa v vseh barvnih razli icah (rde a, tigrasta, tricolour in black brindle), seveda pa je od genov odvisno katera se bo pri doti nem psu pojavila. Barva, ki jo nosi beli BT na glavi je jasni pokazatelj tega, katere barve prenašalec je.

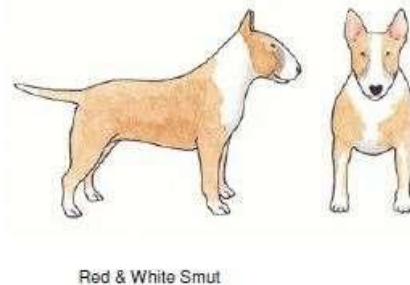
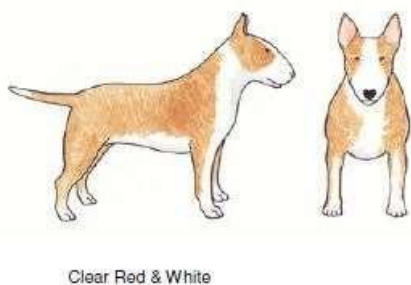
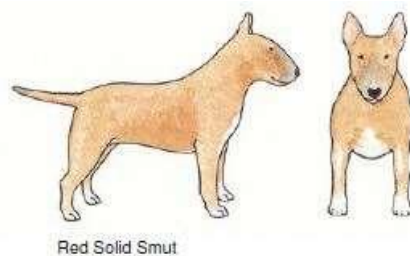
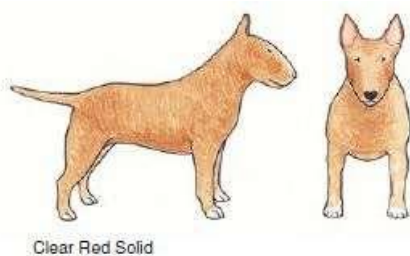
* **Solid tigrasta in tigrasta z belinami**

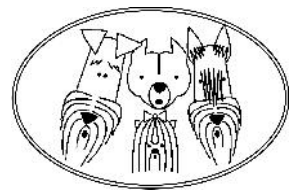
Ta razli ica barv se lahko pojavlja v razli nih barvnih odtenkih od zlato tigrastega, srebrno tigrastega, rde e tigrastega in tudi glede na intenziteto barvnega odtenka, torej od zelo svetlega do zelo temnega. Na levi sliki vidimo prikaz solid tigraste obarvanosti, kjer je beline izredno malo na predelu prsi in na desni sliki kjer je beline neprimerno ve na glavi, vratu, prsih, spodnji liniji, šapah in konici repa.

* **Solid rde a in rde a z belinami**

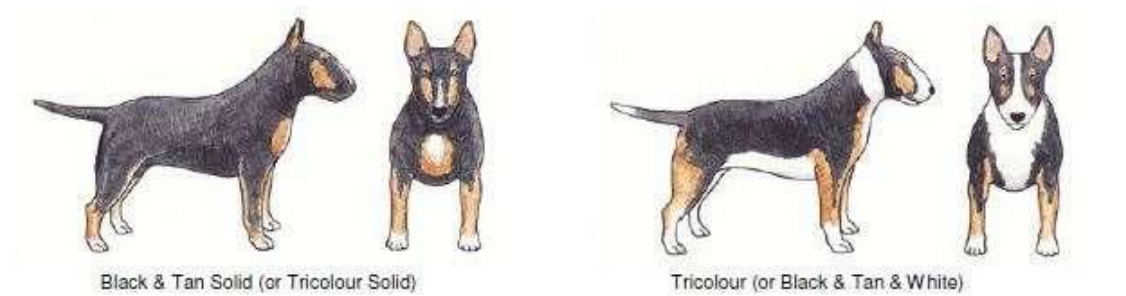
Ta barva lahko variera od zelo svetlega odtenka do zelo temnega, intenzivno rde ega odtenka. Rde o barvo lahko zopet razdelimo na solid in pa rde o z belinami, kjer je bistvena razlika v obsegu belin, kar prikazujeta obe sliki na levi strani. Na desni vidimo »smut« varijanto rde e, tako v solid kot rde i z belinami. Klju na razlika med t.i. »clear« in »smut« je ta, da se pri varijanti »smut« pojavljajo temni predeli, ki delujejo kot obroba ob barvi. Dejansko se taka maska pojavlja tudi pri ostalih razli ica obarvanosti, vendar je pri rde i najbolj opazna. Tako temnejšo barvo je mo zaznati predvsem na obrazni maski, grebenu hrbta in repu.

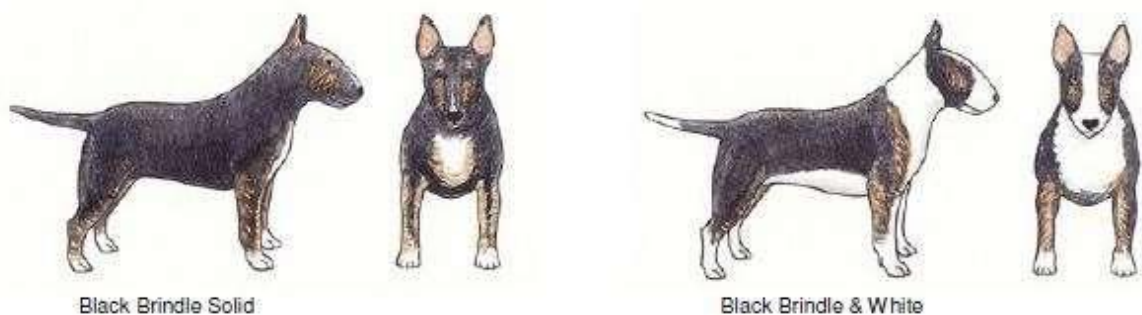
* **Solid tricolour in tricolour z belinami**

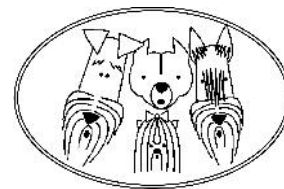
Ta vzorec nastopa v obliki pretežno rde barve po telesu in zelo intenzivnih območjih rde barve, ki se nagajajo na obrveh, licih, prsih, okončinah in pa na območju zadka. Če so prisotna tudi območja bele barve v minimalnem obsegu imenujemo tako obarvanost kot solid tricolour, kar prikazuje leva slika. V kolikor so beline prisotne v večjem obsegu na glavi, prsih, vratu, spodnji liniji, šapah in konici repa imenujemo to obarvanost tricolour z belinami ali enostavno tricolour.

* **Solid black brindle in black brindle z belinami**

Black brindle obarvanost lahko nastopa v zelo različnih odtenkih in sicer v zlato tigrastem, srebrno tigrastem in rdečo tigrastem ter v različnih barvnih intenzitetah od svetle do zelo temne, rdeče. Na levi sliki vidimo solid black brindle obarvanost, ki je po večini telesa prekrit s temno, rdečo barvo, na licih, obrveh in kot obroba okončin izstopa nekoliko svetlejša barva, mešanica med rdečo in tigrasto. V primerjavi s tricolour obarvanostjo, je ta svetlejša barva manj izrazita in ne tako ista, rdeča. Belin skorajda ni. Na desni strani pa je black brindle z belinami, kjer so beline v večjem obsegu in razporejene na tipičnih mestih.

Nekaj osnovnih zakonitosti o prenosu barv:

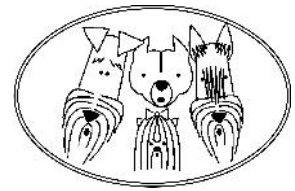
- Oba bela starša NIKOLI ne sproducirata barvnih mladi ev, torej njuno leglo je v celoti bele barve.
- V kolikor je eden od staršev bele barve in drugi barvne z belinami, ni mo dobiti solid mladi a.
- V kolikor je eden od staršev solid, ni mo dobiti niti enega samega belega mladi a, tudi e je eden od staršev bel.
- Oba solid starša bosta sproducirala samo solid mladi e.

Omenjene zakonitosti lepo ponazarja spodnja tabela.

↓♀	♂→	White	Coloured & White	Solid Coloured
White		100% White	50% White 50% Coloured & White	100% Coloured & White
Coloured & White		50% White 50% Coloured & White	25% White 50% Coloured & White 25% Solid Coloured	50% Coloured & White 50% Solid Coloured
Solid Coloured		100% Coloured & White	50% Coloured & White 50% Solid Coloured	100% Solid Coloured

Pomen barvnih BT v vzreji

Po mojem mnenju je pomen barvnih predstavnikov pasme izredno pomemben. Prvi vidik so dolo ene gensko prenosljive bolezni kot na primer gluhost, ki jo z vnosom barvnih predstavnikov skušamo vzreditelji omejiti oz. vsaj znižati stopnjo predispozicije za gluhost, katera je pri belih neprimerno višja. Prav tako se ob konstantnem ponavljanju belih kombinacij za ne izgubljeni intenziteto pigmentacije, kar je v zadnjih letih mo no opaziti na predelu smr ka. e se dotaknem še same kondicije kože in dlake, smo pri belih pri a neprimerno ve im primerom kožnih problemov in zaradi vsega naštetega se mi zdi odgovorno od vsakega vzreditelja, da od asa do asa vnese pozitivne genske predispozicije, ki jih v sebi nosijo barvni predstavniki te pasme. Verjetno se boste vprašali zakaj pa se ob vseh teh dejstvih nekdo sploh odlo i, da bo njegova vodilna barva v vzreji bela? Razlogov je verjetno nešteto, morebiti jih naštejemo samo nekaj za okvir in lažje razumevanje. BT je bil v osnovi bel in njegovo gracioznost ter gladiatorstvo so in še vedno povezujejo s to barvo. Nekaterim pristašem pasme, vzrediteljem in celo kinološkim sodnikom je bela »zakon«. Verjetno je dosti pripomoglo tudi to, da se v razstavnem ringu ve krat bolje odrežejo beli predstavniki, precej lažje jih je ocenjevati in najve krat si nam razstavljavcem ni potrebno beliti glave iz katere strani bo pes izgledal boljše. Ravno zato bi želela nekaj besed posvetiti tudi BT v razstavnem ringu.

Sojenje barvnih BT

V nekaterih državah imajo že organizirano deljeno sojenje torej na bele in barvne, v Sloveniji za enkrat sodimo vse barve skupaj. Vsekakor razstavno sojenje barvnih in belih BT ni mogoče metati v en koš. Največji izziv sodnikom predstavljajo barvni BT, ki lahko z enakomerno razporeditvijo belin optično ukanijo tudi največjega poznavalca. Moramo se zavedati, da je primerjanje denimo popolnoma belega in solidnega BT izjemno težko, saj je ravno bela barva tista, ki je zaslužna za optično širšo glavo, bolj zaviti profil glave, globlji prsni koš, kompaktnost telesa in nemalokrat se nam bo glava solidna zdela precej povprečna, ravno zaradi pomanjkanja beline na glavi. Neverjetno je kako lahko širina beline na vratu spremeni optični vtis. Vrat zaradi belin lahko izgleda bodisi krajši oz. daljši ali pa širši oz. ožji. Enako velja za beline na okončinah, ki optično psa povečajo oz. pomanjšajo. Beline na zadnjih nogah, lahko v ožjem vzorcu podajo tudi optični vtis slabega gibanja.

Poglejmo si slike za boljšo predstavitev o napisanem. Na levi sliki vidimo izredno močno glavo z izredno lepim profilom, ki je zaradi obarvanosti oz. manj beline manj izrazit. V primerjavi z glavo na drugi sliki ne izgleda tako zavita, hkrati pa glava kot celota izgleda prekratka. Na drugi sliki je glava obdana z neprimerno veliko belino, zato pride njen profil, globina in konstitucija glave toliko bolj do izraza. Če pa se osredotočimo na predel vratu vidimo zgodbo ravno obrnjeno. Pri prvi sliki izgleda tako vrat kot predprsje izjemno močno, mišičasto, do imen na drugi sliki barva prekrije to širino vratu in pa izrazitost predprsja. Na prvi sliki je moč opaziti tudi oster rez pod katerim pada barva od vihra proti okončinam, zaradi tega optično izgleda bolj strma tudi okotenost spredaj.

Vir slik: <http://www.off-oxion.nl/>

S tem sem želela poudariti, da je pri ocenjevanju potrebno biti zelo pazljiv in morebiti ob primerjavi celo pozabiti v kakšno barvo so oddeti ter se osredotočiti na samo anatomijo psa.

Avtorica: Ana Dešman

¹ David O. Harris. *Full Circle. A history of the colored bull terrier.* 1990.

² Tracey Butchart, ilustracije Duncan Butchart, Avgust 2009 (<http://minibullies-sa.net/bullterriercoatcolouoverview.pdf>)